

จดหมายเปิดผนึก

วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเรียกร้องให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือแรงงานที่ตกเรือ และผู้ประสบความทุกข์ได้ยาก รวมถึงคนที่ถูกหลอกลวงมาทำงานประมง ณ เกาะอัมบน ประเทศอินโดนีเซีย

กราบเรียน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

ด้วยมูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิตแรงงาน (LPN) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการค้ามนุษย์ Anti Human Trafficking Network (ATN) และศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือลูกเรือประมง Seafarers Action Center (SAC) โดย ได้ลงพื้นที่สำรวจสถานการณ์ปัญหาแรงงานประมงชาวไทย และค้นหา ผู้ “ตกเรือ” ณ เกาะอัมบน ประเทศอินโดนีเซีย ตั้งแต่วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน พบว่ามีแรงงานไทยขอความช่วยเหลือจำนวนมาก และทางมูลนิธิฯ เห็นสถานการณ์ปัญหาดังนี้

๑. สถานการณ์ ลูกเรือประมง ณ เกาะอัมบน จังหวัดมารากู ประเทศอินโดนีเซีย

ตั้งแต่เรือประมงนอกน่านน้ำไทยมาทำการประมงที่ประเทศอินโดนีเซียตามเกาะต่าง ๆ ในประเทศนี้ โดยเฉพาะด้านทิศใต้ของประเทศอินโดนีเซีย ได้แก่ เกาะอัมบล เกาะตวน และเกาะเบนจิน่า พบว่า การเดินทางออกมาทำการประมงนอกน่านน้ำนั้น เอกสารคนประจำเรือ (Seaman Book) หนังสือแสดงคนของทำงาน บนเรือประมง มีการถูกสวมและปลอมแปลงเอกสารจากกระบวนการ นายหน้าความมุษย์และจากผู้ประกอบการที่รับไว้ซึ่งคนหลบหนีเข้าเมือง และทำการล่อลวง บังคับ กักขัง นำส่งลงเรือประมง ทั้งจาก เรือประมงที่เดินทางมาทำการประมง และเรือขนส่งสินค้า (เรือแม่) นำพาคนเหล่านั้นมาส่งทำงานในเรือ โดย ลูกเรือทั้งหมด ประกอบด้วย ไทย พม่า กัมพูชา และลาว ถูกส่งลงเรือประมง ณ พื้นที่จังหวัด สมุทรสาคร สมุทรปราการ และระนอง แรงงานทั้งหมด มาจาก ประเทศไทย และโดยใต้เรือ /ผู้ประกอบการ เก็บเอกสาร หนังสือคนประจำเรือ หรือ ซีแมนบุ๊กไว้ทั้งหมด จะแสดงเอกสารก็ต่อเมื่อมีการตรวจที่ปลายทางหรือท่าเรือในประเทศต่าง ๆ

ลูกเรือประมง ออกมาหาปลาตามเกาะต่าง ๆ ที่ทางตอนใต้ของอินโดนีเซีย ทั้งในเรือที่ทำงานในเรือที่ทั้ง ถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย มีการ สวมเอกสารในการหาปลา (ตัวปลอม และสวมตัว) โดยมีการลักลอบหาปลา และทำงานอย่างไม่มีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการที่จะส่งคนกลับบ้าน บาง คน ต้องทำงานอยู่ที่อินโดนีเซียนานกว่า ๗ ปี โดยไม่ได้กลับบ้าน

ปัจจุบันเรือประมงถูกจับและควบคุมไว้ มีการตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ปรากฏว่า ลูกเรือจำนวนมากไม่มีเอกสารแสดงตนที่ถูกต้อง เช่น ลูกเรือชาวพม่า แต่ถูกสวมหนังสือคนประจำเรือไทย ส่วนลูกเรือไทยถูกสวมเอกสารเป็นหนังสือคนประจำเรือชาว กัมพูชา และมีการปลอมแปลงเอกสารลูกเรือกัมพูชา และลาวเป็นคนไทย เป็นต้น ทำให้ลูกเรือเหล่านี้ไม่สามารถ จัดการเรื่องการเดินทางกลับยัง ประเทศของตนได้ เพราะไม่มีเอกสารใดๆ ยืนยันชัดเจน

๒. สภาพปัญหาของคนเคยทำงานเรือประมง และคน “ตกเรือ” ที่ตกทุกข์ได้ยาก

๒.๑ แรงงานไทยไม่มีเอกสารประจำตัวบุคคลติดตัวไว้ เพราะไตเรือยึดเก็บไว้ มากถึงร้อยละ 80 ผู้ประสบปัญหาจึง ไม่มีเอกสารที่ถูกต้องแสดงตัวติดต่อกับทางการอินโดนีเซียเพื่อการขอกลับมายังประเทศไทย และมีผู้ประสบปัญหาและหลายสัญชาติ ไทย พม่า กัมพูชา และลาว ที่เดินทางมากับเรือไทย ตกค้าง และรอการกลับประเทศต้นทางจำนวนมาก

๒.๒ การแรงงานไทยถูกยึดเอกสาร และเจตนาไม่อนุญาตให้เดินทางกลับประเทศไทย บางส่วนถูกทิ้งไว้ตามเกาะต่าง ๆ บางคนไม่เคยทำงานในเรือ และเกิดอุบัติเหตุในเรือประมง เช่น ขาพิการ นิ้วพิการ แขนหัก บางคนเป็นโรคจิตประสาท และต้องทำงานในเรือเป็นเวลายาวนานกว่า ๔-๕ ปี ขาดหน่วยแพทย์ดูอาการทางร่างกายและอาการทางจิตใจ ควรการตรวจรักษาเบื้องต้นกรณีผู้เจ็บป่วยในเรือประมง และกรณีผู้สภาพปัญหาทางจิตประสาท

๒.๓ แรงงานไทยถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน สิทธิในร่างกาย ชีวิตและทรัพย์สิน ได้แก่ การทำร้ายร่างกาย หน่วงเหนี่ยว กักขัง มีร่องรอยผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ไม่ต่ำกว่า ๕๐ ราย

๒.๔ ขาดหน่วยงานของรัฐไทยเฉพาะกิจ หรือหน่วยงานพิเศษที่จะลงมาสำรวจในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อให้ความช่วยเหลือโดยตรงกับลูกเรือประมง ทั้งสี่สัญชาติ ไทย พม่า กัมพูชา และลาว เพื่อให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่ง

๒.๕ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องด้านแรงงานไทยที่ประสบปัญหา รับรู้สถานการณ์ปัญหาคนตกเรือ และส่วนหนึ่งตกเป็นผู้เสียหายจากการถูกค้ามนุษย์มาตลอดระยะเวลาที่ ๖ เดือน ยังทำงานในลักษณะตั้งรับมากกว่าการทำงานเชิงรุกเพื่อเข้าถึงผู้ประสบปัญหาที่คงค้าง ณ เกาะอัมบอน และเกาะต่างๆ อาทิ เกาะตวน เกาะเบจิน่า ประเทศอินโดนีเซีย

ข้อเรียกร้อง และข้อเสนอต่อท่านนายกรัฐมนตรี

๑. ขอเรียกร้องให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือแรงงานที่ตกเรือและผู้ประสบความทุกข์ได้ยาก รวมถึงคนที่ถูกหลอกลวงมาทำงานประมง ณ เกาะอัมบน เกาะตวน เกาะจินาประเทศอินโดนีเซีย ให้เป็นการเร่งด่วน
๒. ขอเรียกร้องให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และหรือองค์กรภาคธุรกิจ ผู้ประกอบการเรือประมงเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือแรงงานไทยที่ตกค้างจำนวนมากไม่สามารถเดินทางกลับมายังประเทศไทย สืบเนื่องจาก ทางการอินโดนีเซียยึดเรือ จับกุมเรือที่ทำการประมงอย่างผิดกฎหมาย และแรงงานไม่มีเอกสารประจำตัวที่เข้าเมืองอย่างถูกกฎหมายของประเทศอินโดนีเซีย
๓. เรียกร้องให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมีการประสานและสนับสนุนกระบวนการช่วยเหลือคนตกเรือ ถูกหลอกลวงเรือ และหรือถูกบังคับใช้แรงงานเยี่ยงทาส หรือค้ามนุษย์ กับองค์กรพัฒนาเอกชนอย่างเป็นทางการ และรวมถึงการสนับสนุนด้านงบประมาณเป็นการพิเศษ
๔. ในกรณีข้อเรียกร้องสามข้อข้างต้น เรียกร้องให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมีการลงปฏิบัติการดำเนินการช่วยเหลือแรงงานไทย และหรือแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า สัญชาติกัมพูชาที่เดินทางไปกับเรือประมงของไทย เป็นการเร่งด่วนไม่เกินหนึ่งสัปดาห์

ข้อเรียกร้องทั้งหมด หากสามารถดำเนินการจัดการแก้ไขปัญหาได้จะยังประโยชน์สูงสุดต่อประชากรคนไทย แรงงานข้ามชาติที่มาจากประเทศเพื่อนบ้านที่ประสบปัญหา และเกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเทศไทย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับกรุณาจากท่านเป็นอย่างดี จักขอขอบพระคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพงศ์ สระแก้ว)

ผู้อำนวยการมูลนิธิฯ

March 18, 2015 2015

Labour Rights Promotion Network Foundation (LPN)

Sompong Srakaew

Address: 25/17-18 Mahachai Muangthong Village, Sahakorn Road, Bang Yah Praek Sub-District, Samutsakhon Province 74000 Thailand

Te/Fax: 034 434726 Mobile : 086 1631390

Email: somponglpn@gmail.com <http://lpn-foundation.org/>

